

Tonek se je pokoril brez upora, tiho, kakor brez zavesti. Sédel je v kot proč od okna in posilile so ga solze; kar same so mu polzele po licih in mu kalile oči.

»Čuden, zares čuden otrok« — je mrmral Jože in ga silil s čokolado — »jej, Tonek, in pomiri se! Ne joči!«

Ta je s silo stisnil veke, da so ga zasketele, solze so se še bolj ulile, okusil jih je prav v ustih. Trmoglavost se je obrnil v kot in pokazal hrbet.

Jože ga je zdaj pustil v miru, kaj pa je hotel! Zamrmral je nekaj o »današnji mladini«, sedel k oknu, vtaknil čokolado v usta in se s prijetnim občutkom prepustil opazovanju pokrajine, ki je nalik perotim ogromnega ptiča valovala mimo njega.

(Dalje prihodnjič.)

KAJ SE JE TO ZIMO GODILO V PODKARPATSKEM GOZDU

Dan na dan so poročali časopisi: »Medvedka v podkarpatskem gozdu še niso osvobodili.« In spet: »V podkarpatskem gozdu se ni nič izpremenilo. Medvedka se še ni posrečilo osvoboditi...«

Kaj pa se je zgodilo, da se je svetovno časopisje zanimalo za neznatnega medvedka v podkarpatskem gozdu?

Poslušajte!

Domači gozdar je nastavljal v podkarpatskem gozdu železno past lisicam, ki so zadnji čas delale po okoličici mnogo škode. Toda lisica je zvita: prišla je v bližino pasti, kamor jo je privabilo dišeče meso, ovohala je vse, zapazila past in potuhnjeno odšla.

»Ne boste me!« si je mislila.

Zaman je hodil gozdar vsako jutro v gozd gledat, ali se je lisica že ujela. Past je bila nedotaknjena.

Nekega jutra pa, — o kakšno veselje za lovca! — je čul gozdar že od daleč milo cviljenje in javkanje, zraven pa še votlo mrmranje in godrnjanje, da se je kar začudil.

Kaj pa je to?

Obstal je in gledal. V past se je bil ujel medvedek, ki sedaj ni mogel izvleči svoje prednje tačice iz železnih klešč, in je milo cvilil in tožil. Medvedka z drugim mladičem je hodila okoli njega, kakor brezumna rjovela in godrnjala, ni vedela, ali naj ostane pri medvedku, ali naj pobegne; zdaj se mu je približala, ga oblizala po nogi in ga skušala rešiti, zdaj je zopet iz strahu pred ljudmi vohala po zraku, se oddaljila in hotela zbežati; pa je zmagala materinska ljubezen in se je zopet vrnila. Njen drugi mladič jo je spremljal in milo jokal, ko je čul svojega bratca. Videlo se je, da se je bila medvedka ponoči s svojo družino približala pasti, ko je iskala hrane, in neprevidni medvedek se je ujel. — Gozdar je stal in gledal.

Kaj storiti? Ali naj pomeji s puško in strelja? Kdo bi bil tako nečloveški! Če je medvedka vključ nevarnosti ostala pri svojem nesrečnem mladičku, ali bi bilo mogoče, da bi človek izrabil to priliko, da bi jo ustrelil? Ne!... Gozdar je hotel pomagati ubogi medvedki. Skušal se je približati mladičku, da bi ga osvobodil... Toda medvedka ni razumela njegovih namere. Godrnja se je zapodila proti gozdarju,

da obvaruje svojega mladiča. Bala se je, da ne pride človeku v roke... Morebiti je mislila, da hoče gozdar medvedka umoriti. Gozdar je videl, da ne more sam ničesar opraviti. Medvedka je hodila vsa razjarjena okoli ujetega mladiča in rjovela s presrešljivim glasom; videlo se je, da rajša pogine, kakor da bi pustila koga blizu.

Gozdar je odšel v vas in sporočil sosedom, kaj se je zgodilo v gozdu. Ljudje, mladi in stari, so vzeli puške in se napotili v gozd. Že od daleč so čuli obupne glasove medvedje družine. Ustavili so se za drevesi in od daleč gledali, kaj se godi okoli ujetega medvedka. Najbolj pogumni so se ponudili, da se priplazijo do pasti in rešijo medvedka. Res so poskusili, a medvedka je bila čimdalje bolj divja. »Ubiti je treba staro, če hočemo rešiti medvedka,« so svetovali nekateri. — »Bog obvari!« so ugovarjali drugi glasovi. »Ona se žrtvuje zanj.« — »Najboljše je postreliti vse,« so menili brezsrčneži. — »Ne, ne, saj vidite, kako ljubijo drug drugega.« — Tako so stali in gledali in ugibali vse dopoldne. Nič se ni izpremenilo: medvedek cvili v pasti, otepa z ujeto tačico, stara hodi okoli njega in rjove, drugi mladič milo javka ob svoji trpeči materi. Dobrosrčne ženske so prinesle iz vasi razne hrane in so jo od daleč metale medvedki. Medvedka ni razumela, da ji hočejo dobro; ni videla drugega ko svojega trpečega mladiča in poskušala, kako bi ga rešila.

»Pustimo jih, sami se bodo lažje rešili,« so rekli nekateri in začeli odhajati domov. »Lahko pridemo pozneje pogledat.« Tako so se razšli, le najbolj radovedni so ostali, da vidijo, kako se bo stvar končala.

Tako je ostalo vse do večera. Vso noč se je čulo prav do vasi žalostno jokanje medvedje družine. Drugi dan so o tem poročali časopisi po vsej češkoslovaški republiki. Tako je bilo zanimanje za ubogega medvedka, da so o njem poslej pisali vsak dan. In vsak dan so ljudje čitali: »Medvedka še niso osvobodili...« — »V podkarpat-skem gozdu se ni nič izpremenilo...«

Ves teden je bila vsa okolica v nestrpnem pričakovanju. Nihče ni vedel, kako bi pomagal. Vsako noč so se čuli žalostni glasovi daleč na okrog... Od vseh strani so prihajala pisma z nasveti. Vse šole so prosile za ubogega medvedka. Kako se bo to končalo?

Neko noč so glasovi utihnili. Zjutraj je prišel gozdar v gozd — medvedke in mladičev ni bilo nikjer... Gozdar se je približal pasti. V železnem sklepu je tičala krvava medvedja tačica. Medvedka mu je odgriznila — ojej — nogo in tako osvobodila medvedka... Odšla je Bog ve kam daleč v gozdno goščavo; za njo je šepal ubogi trinogi medvedek...

Pravijo, da so ga videli na drugem koncu podkarpatskega gozda in da je še živ. Njegovo tačico so osvobodili iz pasti in so jo shranili v muzej za spomin na ta dogodek.

Dr. I. L.

